

Zamyšlení nad závěry

12. zasedání ÚV KSČ

v technické oblasti ČSLA

V minulých válkách se nikdy tolik neuplatňovala rozhodující úloha člověka na bojišti přes vysoce vyspělou válečnou techniku, jako by tomu bylo v příští možné válce. Nikdy v minulosti válek si nevyžadovala válečná technika na bojišti tak všestranně odborně vojensky, technicky a morálně politicky vyspělého vojáka. Vysoká morální a politická úroveň vojsk a velení v příští možné válce se bude rozvíjet do prázdna, nebudou-li jejím základem naprosto konkrétní znalosti vojenského umění, ale i složitých zbraní a techniky, jejich využívání a správné údržby každým iniciativně jednajícím vojákem a vojenským kolektivem.

Aktuální otázky vojenské techniky, technického zabezpečení a technické přípravy v současném období výstavby ČSLA z hlediska jednání 12. zasedání ÚV KSČ jsou především kvalitativního charakteru.

Jak ukazují dosahované výsledky bojové a politické přípravy vojsk i výsledky přípravy velitelů a štábů, naše armáda plně zvládla soudobé zbraně, vojenskou techniku a zařízení. Velitelé, štáby, političtí, techničtí a týloví pracovníci, řidiči, osádky, obsluhy a dílnští pracovníci odvádějí v převážné většině poctivou práci. Avšak vedle pozitivních výsledků se setkáváme

i s problémy a nedostatky. Technika není všude a trvale v dobrém a výtečném stavu, za přesunů a cvičení vznikají nucené zastávky a vyřazování techniky z činnosti pro závady v obsluze a údržbě. Vznikají zaviněné technické havárie, a to dokonce i u nové techniky. Máme každoročně mnoho usmrčených a raněných při provozu techniky. Máme nadspotřebu náhradních dílů. Vznikají škody a ztráty.

Řešení všech těchto problémů vyžaduje jejich aktivnější a účinnější komplexní řešení ve vojenskoodborné, ideově výchovné a politickoorganizační oblasti. Aktuální je především plné zvládnutí techniky nejen co do jejího funkčního určení, ale i kvalitní údržby a kvalifikovaného používání bez zbytečných škod a ztrát. V popředí musí být trvale otázky naprosté a neustálé provozní spolehlivosti techniky v každé situaci a podmínkách, otázky jejího efektivního využívání pro přípravu vojsk v míru a uchránění této techniky pro případ potřeby válečného použití.

Výzbroj a vojenská technika a materiál představují velké hodnoty lidské práce a společnosti. Vždyť jeden výstřel PTRS se rovná hodnotě osobního automobilu. Jeden kilometr jízdy tanku stojí 350 Kčs. Taktické cvičení tankové divize jen v pro-

vozu tanků stojí 10,5 miliónu Kčs. Provoz tankové a automobilní techniky stojí ročně 2,5 miliardy Kčs spotřebovaných hodnot. Vysoké jsou náklady spojené s výcvikem letectva, raketových jednotek všech druhů i jiných druhů vojsk.

V souladu se závěry 12. zasedání ÚV KSČ se všude musíme ptát, zda těchto hodnot vždy využíváme co nejefektivněji a proč vznikají zbytečné škody a ztráty. Vedení naší strany i velení ČSLA znovu a znovu připomínají a vyžadují všude prosazovat zásady efektivnosti a hospodárnosti. Připomínají také odpovědný vztah občanů ke společnému majetku jako jednu z rozhodujících stránek socialistické morálky.

Cesty k řešení těchto aktuálních otázek ukazují závěry 12. zasedání ÚV KSČ. Jsou obsahem zásadních řídicích dokumentů velení ČSLA a HPS pro výcvikový rok, závěrů jednání kolegia i vydaných rozkazů ministra národní obrany.

Nyní jde především o to, aby odpovědní funkcionáři vyvodili praktické důsledky z požadavků 12. zasedání ÚV KSČ pro plnění svých funkcí, pro svou politickou a odbornou práci. Významné místo v tom musí mít i závěry pro oblast vojenské techniky, technické přípravy a technického zabezpečení. Vždyť zvládnutí vojenské techniky, trakčních mechanismů a dopravních prostředků, organizace jejich provozu, technické přípravy a technického zabezpečení v míru i v boji a operaci patří mezi rozhodující požadavky. Vyžaduje od velitelů a náčelníků, aby neustále zvyšovali svou vojenskotechnickou kvalifikaci a organizační schopnosti při využívání techniky v bojové přípravě a bojové činnosti vojsk i při řízení účinného technického zabezpečení a dbali na to i u svých podřízených.

Mají-li řídit správné používání, ošetřování a obsluhu, ukládání a udržování techniky, řídit práci vojáků při této činnosti, mít na ně dobrý výchovný vliv, nemohou mít úspěchy, nebudou-li mít hluboké znalosti techniky a pevné návyky v řízení technické přípravy a technického zabezpečení. Nevystačí přitom s všeobecným poučováním a jen se znalostmi takticko-technických dat. Musí umět vojákům i prakticky osobně ukázat, jak techniku správně používat, jak využívat jejich takticko-technických možností bez zbytečných škod, jak

techniku správně ošetřovat a udržovat. Vše přitom náležitě vysvětlit a zdůvodnit souvislostí. Nemůže mít úspěch takový velitel a náčelník, který to nedovede. Nebude mít ani potřebnou autoritu.

Chťějí-li velitelé a náčelníci dosáhnout u podřízených vzorného plnění povinností při obsluze, používání a údržbě techniky, musí být osobně sami příkladem při plnění povinností v této oblasti v souladu s ustanoveními řádů a předpisů, rozkazů a směrnic velení ČSLA. Tam, kde tomu tak není, věci se nehýbají z místa a s technikou je stále mnoho problémů. Velitel který při styku s podřízenými, při návrzích, rozbozech a při vydávání svých rozhodnutí a rozkazů nevěnuje pozornost ošetřování a opravám techniky, technické přípravě pro dané úkoly, může při jiných příležitostech jakkoli zdůrazňovat význam techniky apod., nebude mít úspěch.

Na rozvoj technické připravenosti, účinnost ideové výchovné práce, upevňování vojenské kázně, které souvisí se správným používáním, obsluhou a ošetřováním vojenské techniky, má vliv celkové prostředí a úroveň režimu péče o zbraně, vojenskou techniku a dopravní prostředky, úroveň parkové služby, plnění úkolů technického zabezpečení na tankodromech, střelnicích a na taktických cvičnicích. Vojáci a podřízení tam vidí názorně, zda všechny tyto činnosti a funkce jsou realizovány důsledně podle řádů, podle toho, co se učí v technické, politické a velitelské přípravě. Přísný a důsledně dodržovaný režim, zabezpečovaný pevným velením, odborně technickým zařízením a materiálně technickým zajištěním je velkou školou řidičů, osádek a obsluh, ale i mladých důstojníků a velitelsko-technických kádrů vůbec.

Při zamyšlení se nad závěry 12. zasedání ÚV KSČ jasněji vidíme, že ne vždy a všude jsou vytvářeny pro potřeby techniky a technické přípravy nezbytné podmínky a předpoklady. Ne vždy na všech úspěších, problémech a nedostacích mají vinu jen podřízení velitelé a náčelníci. Převážná jejich většina má odpovědný vztah k modernímu pojetí přípravy svých vojenských kolektivů, včetně celé oblasti techniky a technické přípravy. Různé objektivní vlivy však jim ztěžují důsledně realizovat dobrou předsevzetí, plány a opatření. Bohužel, někteří dosti často pod takovými vlivy požadavky techniky a tech-

nické přípravy odsunují na podřadnější místo, což přináší nepříznivé důsledky.

Při plnění důležitých úkolů a problémů vědeckotechnického rozvoje ČSLA a vytváření podmínek i pro navazující ideově výchovnou práci si musí daleko výrazněji najít své místo a aktivnější přístupy všechny stupně velení. Skutečnost, že většina drahé vojenské techniky je uložena pod širým nebem, že mnoho útvarů nemá podmínky pro řádné a rychlé mytí techniky, že pro údržbu techniky ve VVP nejsou vždy potřebné podmínky, že organizace a metodika výcviku, přidělování výcvikových zařízení apod. mnohdy neodpovídá soudobým požadavkům, nutí k vážnému zamyšlení. Vyžaduje, aby i technická příprava i ideově výchovná práce, spojené s problémy vědeckotechnického pokroku, byly intenzivnější a účinněji rozvíjeny i na vyšších státech a stupních velení. Vždyť včasné a kvalifikované splnění všech základních předpokladů, aby technická příprava a rozvoj technické základny u vojsk byly v souladu s daným stupněm vědeckotechnického rozvoje ČSLA, vytváří lepší podmínky pro činnost vojsk, přispívá k upevňování organizovanosti života i vytváří lepší životní prostředí vojsk.

V celé oblasti technického zabezpečení, technické přípravy, přípravy řidičů a dílenských specialistů, prosazování hledisek efektivity a hospodárnosti provozu techniky mají technické orgány na všech stupních svou aktivní úlohu a povinnosti. Ve velké většině pracují spolu se svými kolektivy mnoho a obětavě. Jejich práce však nemá všude potřebný efekt. Ne všichni velitelé a štáby pro jejich kvalifikovanou práci vytvářejí potřebné podmínky. Jejich neustálé, často neuvážené odvelování a pověřování různými pomocnými úkoly a pracemi, které mají dělat nižší velitelské a technické orgány a velitelé jednotek, jim znemožňuje plnit jejich kvalifikované úkoly, stanovené řady. Jejich řídicí práce může být za takových podmínek jenom povrchní.

Naši inženýři a technici musí být hlavními orgány, které zabezpečují a prosazují plnění norem, řádnou údržbu techniky a konání technické přípravy důsledně podle řádů, rozkazů a odborných instrukcí MNO. Ne všichni však tyto povinnosti řádně plní a jejich obsah důsledně a účinně zabezpečují. Vedle různých vnějších

vlivů je to zejména proto, jak řekl soudruh ministr na 142. kolegiu, že nejsou všude dost nároční a principiální v prosazování požadavků řádů, rozkazů, předpisů a odborných instrukcí ve vztahu k technice a jejímu provozu a k technické přípravě příslušníků ČSLA. Ne vždy navrhuje a prosazuje u svých velitelů potřebná účinná opatření. Včas je neinformuje a skutečnou situaci kampaňovitými akcemi zakrývají a zkresluje skutečný stav. Projevují také nedůslednost při vyšetřování nedostatků a při odstraňování jejich příčin. Trpí narušováním norem a povolují výjezdy neošetřené techniky. Trpí neefektivní využívání dílenských specialistů. Projevují falešnou solidaritu s nižšími technickými a velitelskými orgány.

Tam, kde je takový stav, musí dojít k jeho rozhodnému řešení. Technické orgány musí pracovat podle zásady: výtečně plnit své úkoly, prosazovat a zabezpečovat požadavky řádů, rozkazů a odborných instrukcí u těch, kteří to mají v povinnostech. K tomu musí mnoho sami udělat a musí jim v tom být nápomocni všichni velitelé a náčelníci.

Všechny problémy kolem techniky a technické přípravy mají své vojenskopolitické, odborné, ekonomické i výchovné stránky. Zabezpečování vysoké kvality a efektivity práce nás nutí daleko precizněji tyto stránky konkretizovat a prosazovat v životě každé jednotky, útvaru i na vyšších stupních.

Uplynulý výcvikový rok znovu názorně ukázal, jak problémy techniky se prolínají celým životem a prací našich útvarů, jednotek, štábů i vojenských škol. Úroveň péče o techniku je měřítkem morální a vojenskoodborné připravenosti vojsk, velitelů a štábů. Péče o techniku je vizitkou úrovně organizovanosti života jednotek, kvality bojové přípravy i reálných výsledků politické a výchovné práce. Je uznávaným faktorem bojeschopnosti ČSLA.

Nechceme ani v dalším význam techniky a technické přípravy jen obecně proklamovat, ale stále důslednějšími a konkrétnějšími opatřeními je prosazovat do přípravy vojsk, velitelů a štábů. Tyto otázky musí mít náležitě místo v každodenním životě jednotek, útvarů, svazků a svazů. Značně tomu může napomoci i aktivnější účast inženýrů a techniků na stranickopolitické práci, a zejména technické propa-

gandě. Ze strany politických pracovníků zase účinně podporovat inženýry a techniky při náročném prosazování požadavků správného ošetřování techniky, hospodárnosti, dodržování technických norem a kvalitního konání technické přípravy, proti nesprávným názorům různých funkcio-nářů.

Zkušenosti, zejména z posledního období ukazují pozitivní vliv prohlubující se spolupráce technických a politických pracovníků a orgánů. Zejména se příznivě projevuje u útvarů s novou technikou, u rámcových útvarů, kde péče o techniku tvoří velkou část náplně práce celých kolektivů i útvarů se starší technikou. Kladně se ve vojenskodborné i politické práci útvarů projevuje diferencovaný přístup s důrazem na útvary, které mají techniku hromadného použití. Ta vyžaduje rozsáhlé a pracné ošetřování a údržbu na nejvyšších stupních, samotnými obsluhami (osádkami, řidiči). Diferencovaný přístup se osvědčuje i vzhledem ke kádrové situaci a zařízením jednotlivých útvarů a svazků.

Vedle důsledného plnění základních normativů velení ČSLA je velký zdroj dalšího pokroku ve výchovné práci, která směřuje k růstu uvědomění a upevňování vojenské kázně. Zahrnuje kázeň při provozu techniky, stmelování vojenských kolektivů a upevňování soudružských vztahů mezi vojáky. Také uplatňování kladné motivace ve výchovné práci, v řídicí činnosti a ve výkonné činnosti je účinné.

Konkrétně se všechno úsilí, spojené s realizací závěrů 12. pléna ÚV KSČ, musí projevit v trvale dobrém a výtečném stavu techniky, její naprosté provozní spolehlivosti a bezpečnosti; ve snižování spotřeby náhradních dílů všeho druhu a pohonných hmot a mazadel, efektivním využíváním dílenských kapacit na všech stupních ve prospěch kvalifikované práce při opravách a revizích i periodickém ošetřování techniky. Technická příprava vojsk, velitelů, štábů i posluchačů škol musí být na úrovni požadavků hlavních druhů bojové přípravy. Veškerá činnost musí také směřovat k zamezení vzniku škod a ztrát, způsobovaných nesprávnou údržbou, používáním a obsluhou techniky. Sladěním bojové přípravy s její vysokou metodickou úrovní je nutné co nejefektivněji využívat každý kilometr, každou motohodinu, každou letovou hodinu pro přípravu vojsk a cíle-

vědomě udržovat životnost techniky do větších oprav v souladu se stanovenými normami.

Je známo, že vojenskotechnická revoluce neruší, ale naopak obohacuje obsah jednoho z nejdůležitějších zákonů války, podle něhož nejenom její průběh a výsledek, ale i stupeň připravenosti na válku závisí především na morálně politickém stavu obyvatelstva a armády. Leninovy myšlenky o tom, že vítězství na bojišti dosahují lidé přesvědčení o spravedlivosti věci, za kterou bojují, kteří dokonale ovládají bojovou techniku a zbraně a jsou morálně a psychicky zoceleni, si zachovávají plnou platnost. Ideová vyzrálость, politická vyspělost a uvědomění, morální a psychologická pevnost všech vojáků zaujímá jedno z nejdůležitějších míst bojové pohotovosti a připravenosti Československé lidové armády. Ona musí aktivně ovlivňovat, aby vojáci všech kategorií a funkcí měli správný vztah k vojenským povinnostem a svým úkolům a tím i k vojenské technice a své technické připravenosti. Musí aktivně napomáhat mistrovskému zvládnutí techniky, jejímu správnému a hospodárnému používání, obsluze a ošetřování, při dodržování stanovených technických norem, technologické kázně a bezpečnosti.

Přes všechny pozitivní výsledky i v ideově výchovné práci a v konkrétních projevech v činnosti a postojích příslušníků ČSLA musíme zvýrazňovat požadavky 11. a 12. zasedání ÚV KSČ na vyšší kvalitu a efektivnost.

Jak při plnění úkolů v technické oblasti, tak i při formování a rozvoji uvědomění příslušníků ČSLA má velký význam socialistické soutěžení.

Soutěžení o nejlepšího řidiče útvaru, o nejvíce třídních specialistů, závazky k opravám na záruku, o dobrý technický stav, o rozvoj technické připravenosti vojáků základní služby i vojáků z povolání aj., to jsou cenné přínosy a vklady do bojové politické přípravy ČSLA. Bylo by však velmi potřebné, aby se socialistické soutěžení a socialistické závazky ještě více promítaly do zkvalitnění ošetřování techniky, jejího používání podle takticko-technických a provozních podmínek a předpisů, do úspor náhradních dílů, zkra-

cování prostožů v opravě, snižování poruchovosti správnou preventivní péčí a používáním, vysokými technickými znalostmi a návyky a dodržování technické a technologické kázně. Velké možnosti jsou ve vlivu vojenských kolektivů na to, aby nedocházelo k technickým a provozním haváriím a vynuceným zastávkám z technických důvodů. Daleko častěji by měly být řešeny problémy provozu techniky a její údržby i v technické přípravě formou komplexních racionalizačních brigád, složených z inženýrů, zásobovacích orgánů, dílenských specialistů i řidičů a velitelů jednotek. Soutěžící musí mít stále na zřeteli požadavky XV. sjezdu KSČ na kvalitu a efektivnost, a co konkrétně v jejich podmínkách tento požadavek znamená. Nejvíce jasno v tom však musí všude mít velitelé, štáby, inženýři a technici, stranickopolitické orgány a organizace. Do takových soutěží by se měli hlásit také vojáci z povolání.

Zápas o důkladnější zvládnutí nejmmodernějších zbraní, vojenské techniky a pro-

středků dopravy a o technickou vzdělanost každého vojáka je dnes politickým úkolem mimořádného významu. Je podstatnou stránkou politické přípravy vojsk. Příkazem doby je z těchto objektivních poznatků a požadavků vyvodit konkrétní závěry pro svou činnost a důsledně, den ze dne je realizovat a nedat se odradit překážkami a potížemi, ani ukolébat úspěchy. V této oblasti jde o trvalý proces, násobený přílivem mladých vojáků z povolání ze škol i nových druhů výzbroje a techniky. Řešit je můžeme i nadále jenom společným úsilím a prací velitelů, politických pracovníků, inženýrů a techniků, druhů vojsk a služeb. Resortnost a nekomplexnost nepřinese požadované výsledky ani ve vojenskoodborné, ani ideově výchovné oblasti. Řešení těchto problémů se nemůžeme vyhnout a nemůžeme se s nimi vypořádávat pouze slovy a v praxi pokračovat ve starých kolejích.

Stavíme naši další práci na pozitivních výsledcích. Náročně je prosazujeme a korigujeme se závěry 12. zasedání ÚV KSČ.